

2022

M.A. (Economics) First Semester
MAECO-104: International Economics
(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 80

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. 1 which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

- I. Answer any ten of the following in 30 words each:-
- Define production possibility curve and what is its normal shape?
 - What is the difference between autarky and economic embargo?
 - What is meant by vent for surplus?
 - Intra industry trade is necessary due to the existence of what type of market.
 - What is meant by product cycle?
 - Give two examples for transfer payments in balance of payments account.
 - In what sense balance of payments account is always balance?
 - What is meant by J curve effect?
 - What is meant by the impossible trinity in Mundell-Fleming model?
 - What is meant by future trading, what is its impact on an economy?
 - What is meant by special drawing rights?
 - What is meant by currency swap?
 - What is meant by purchasing power parity, what is its use in economic analysis?
 - What is the necessity of imposing anti dumping duties?
 - Why currency devaluation is necessary but not a sufficient condition to reduce deficit in balance of payments account? (10×2)

UNIT - I

- II. Critically explain the factor endowments theory of international trade. (15)
- III. Critically explain the opportunity cost theory of foreign trade. (15)

UNIT - II

- IV. Explain the partial equilibrium analysis of tariff. (15)
- V. Critically explain the theory of customs union. (15)

UNIT - III

- VI. Briefly explain any two approaches to reduce deficit in balance of payments account. (15)
- VII. Critically explain foreign trade multiplier. (15)

UNIT - IV

- VIII. Briefly explain about Euro currency markets. (15)
- IX. Briefly explain about the International monetary system, is the present system is good to cater the changing needs of developing nations. (15)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਹੀਂ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਦੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਯਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

*_**_

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਹੀਂ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ) ਕਾ ਉਤਰ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਟੀਜ਼ਿਏ—

- (ਕ) ਉਤਪਾਦਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਕਰ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਿਏ ਆਰ ਇਸਕਾ ਸਾਮਾਨ੍ਯ ਆਕਾਰ ਕਯਾ ਹੈ?
- (ਖ) ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਆਰ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ ਮੇਂ ਕਯਾ ਅੰਤਰ ਹੈ?
- (ਗ) ਅਧਿਸ਼ੇਖ ਕੇ ਲਿਏ ਵੋਟ ਕਾ ਕਯਾ ਅਰਥ ਹੈ?
- (ਘ) ਪੀਤਰੀ ਉਧੋਗ ਵਿਆਪਾਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੇ ਅਸ਼ਿਤ੍ਵ ਕੇ ਕਾਰਣ ਆਵਸ਼ਯਕ ਹੈ।
- (ਙ) ਉਤਪਾਦ ਵਕਰ ਸੇ ਕਯਾ ਟਾਟ੍ਧਰਯ ਹੈ?
- (ਚ) ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ ਖਾਤੇ ਮੇਂ ਹਸ਼ਤਾਂਤਰਣ ਭੁਗਤਾਨ ਕੇ ਲਿਏ ਟੋ ਉਦਾਹਰਣ ਟੀਜ਼ਿਏ।
- (ਛ) ਕਿਸ ਅਰਥ ਮੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ ਖਾਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ੇਖ ਹੋਤਾ ਹੈ?
- (ਜ) ਜੇ ਵਕਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੇ ਕਯਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਹੈ?
- (ਝ) ਮੁੰਡੇਲ-ਫਲੇਮਿੰਗ ਮਾਡਲ ਮੇਂ ਅਸੰਪਥ ਤ੍ਰਿਮੂਰਤਿ ਕਾ ਕਯਾ ਅਰਥ ਹੈ?
- (ਞ) ਭਵਿੱਖ ਵਿਆਪਾਰ ਸੇ ਕਯਾ ਟਾਟ੍ਧਰਯ ਹੈ। ਅਰਥਵ੍ਯਵਸ਼ਥਾ ਪਰ ਇਸਕਾ ਕਯਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਡਤਾ ਹੈ?
- (ਟ) ਵਿਸ਼ੇਖ ਆਹਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਸੇ ਕਯਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਹੈ?
- (ਠ) ਮੁਦਰਾ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਾ ਕਯਾ ਅਰਥ ਹੈ?
- (ਡ) ਕ੍ਰਯ ਸ਼ਕਤਿ ਸਮਤਾ ਕਾ ਕਯਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਆਰਥਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮੇਂ ਇਸਕਾ ਕਯਾ ਉਪਯੋਗ ਹੈ?
- (ਫ) ਅਲਪ ਮੂਲ੍ਯ ਵਿਕ੍ਰਯ ਰੋਖੀ ਸ਼ੁਲਕ ਲਗਾਨੇ ਕੀ ਕਯਾ ਆਵਸ਼ਯਕਤਾ ਹੈ?
- (ਣ) ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ ਖਾਤੇ ਮੇਂ ਬਾਟੇ ਕੋ ਕਮ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਮੁਦਰਾ ਅਵਮੂਲ੍ਯਨ ਕਯੋਂ ਆਵਸ਼ਯਕ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਪਰ੍ਯਾਪਤ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਭਾਗ-1

2. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਵਿਆਪਾਰ ਕੇ ਕਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤੀ ਸਿਫ਼ਤਾ ਕੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
3. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਆਪਾਰ ਕੇ ਅਵਸਰ ਲਾਗਤ ਸਿਫ਼ਤਾ ਕੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਭਾਗ-2

4. ਟਰ ਸੂਚੀ ਕੇ ਆਸ਼ਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਵਿਆਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
5. ਸੀਮਾ ਸ਼ੁਲਕ ਸੰਘ ਕੇ ਸਿਫ਼ਤਾ ਕੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਭਾਗ-3

6. ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ ਖਾਤੇ ਮੇਂ ਬਾਟੇ ਕੋ ਕਮ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਕਿਹੀਂ ਟੋ ਟ੍ਰਿਸ਼ਿਕੋਣਾਂ ਕਾ ਸੰਸ਼ਿਪਤ ਵਰਣਨ ਕੀਜ਼ਿਏ।
7. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਆਪਾਰ ਗੁਣਕ ਕੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਭਾਗ-4

8. ਯੂਰੋ ਮੁਦਰਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਸੰਸ਼ਿਪਤ ਵਰਣਨ ਕੀਜ਼ਿਏ।
9. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਮਾਤ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕੀ ਸੰਸ਼ਿਪਤ ਵਿਆਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। ਕਯਾ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਕੀ ਬਦਲਤੀ ਜਰੂਰਤਾਂ ਕੋ ਪੂਰਾ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਚਲੀ ਹੈ?

*_**_

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

*_**_

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰ ਇੱਕ) ਦੇ ਉੱਤਰ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ—

- (ੳ) ਉਤਪਾਦਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਕਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਆਮ ਆਕਾਰ ਕੀ ਹੈ?
- (ਅ) ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
- (ੲ) ਅਧਿਸ਼ੇਖ ਲਈ ਵੋਟ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
- (ਸ) ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅੰਤਰ ਉਦਯੋਗ ਵਪਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
- (ਹ) ਉਤਪਾਦ ਚੱਕਰ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
- (ਕ) ਭੁਗਤਾਨ ਖਾਤੇ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਓ।
- (ਖ) ਕਿਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਖਾਤੇ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ੇਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- (ਗ) ਜੇ ਕਰਵ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (ਘ) ਮੁੰਡੇਲ-ਫਲੇਮਿੰਗ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਅਸੰਤਵ ਤ੍ਰਿਏਕ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
- (ਙ) ਭਵਿੱਖ ਵਪਾਰ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?
- (ਚ) ਵਿਸ਼ੇਖ ਪੇਸ਼ਾ ਕਢਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
- (ਛ) ਮੁਦਰਾ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (ਜ) ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਆਰਥਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੀ ਉਪਯੋਗ ਹੈ?
- (ਝ) ਐਂਟੀ ਘਟ ਮੁਲ ਵੇਚ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਰੋਧੀ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ?
- (ੲ) ਅਦਾਇਗੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਮੁੱਲ ਘਟਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਿਉਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਭਾਗ-1

2. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਵਪਾਰ ਦੇ ਕਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਲਾਗਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-2

4. ਟਰਸੂਚੀ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਸੀਮਾ ਸ਼ੁਲਕ ਸੰਘ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-3

6. ਭੁਗਤਾਨ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਗੁਣਕ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-4

8. ਯੂਰੋ ਮੁਦਰਾ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
9. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ, ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਬਦਲਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਆ ਹੈ?

*_**_